

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR LİSTESİ	21

GİRİŞ

Konunun Takdimi ve Çalışmanın Amacı	29
---	----

BİRİNCİ BÖLÜM

MULTİMODAL TAŞIMA KAVRAMI, MULTİMODAL TAŞIMAYA İLİŞKİN DÜZENLEME ÇALIŞMALARI VE DÜZENLEMELER

§ 1. MULTİMODAL TAŞIMA KAVRAMI	37
I. Genel Olarak	37
II. Multimodal Taşımanın Tanımı.....	37
III. Multimodal Taşımanın Unsurları.....	39
A. Genel Olarak	39
B. Tek Bir Taşıma Sözleşmesinin Mevcudiyeti	40
1. Genel Olarak Taşıma Sözleşmesi	40
2. Multimodal Taşıma Sözleşmesi	45
C. En Az İki Farklı Taşıma Türünün Kullanılması	46
D. Multimodal Taşıma Operatörünün Taşımayı Taahhüt Etmesi	49
E. Tekil Taşımalar İçin Yan Edim Niteliğindeki İşlemlerin Asli Edime Bağlı Hâle Gelmesi	49
§2. MULTİMODAL TAŞIMANIN DİĞER TAŞIMA YÖNTEMLERİ İLE BENZERLİK VE FARKLILIKLARI	51
I. Genel Olarak	51
II. Kombine Taşıma.....	52
III. Direkt Taşıma	53
IV. İntermodal Taşıma	55
V. Kapıdan Kapıya Taşıma.....	55
VI. Piggyback (Ro-Ro) Taşıma	56
VII. Zincirleme Taşıma	57
VIII. Kesintili Taşıma	59

§ 3. MULTİMODAL TAŞIMAYA İLİŞKİN DÜZENLEME ÇALIŞMALARI VE DÜZENLEMELER	59
I. Uluslararası Multimodal Taşımayı Düzenleme Çalışmaları.....	59
A. Genel Olarak	59
B. Multimodal Taşımalara İlişkin 1980 Tarihli Konvansiyon.....	62
C. Rotterdam Kuralları	67
II. Multimodal Taşımaya İlişkin Sözleşmeye Dahil Edilmesi Tavsiye Edilen Tıp Sözleşme Şartları.....	70
A. 1975 Tarihli ICC Kuralları.....	70
B. 1992 Tarihli ICC Kuralları.....	71
III. Multimodal Taşımaya İlişkin Bölgesel Düzenlemeler	73
A. Genel Olarak	73
B. Andean Topluluğu Tarafından Hazırlanan Uluslararası Multimodal Taşıma Düzenlemesi	74
C. MERCOSUR Tarafından Hazırlanan Eşyaların Multimodal Taşınmasının Sağlanmasına İlişkin Kısmi Sözleşme.....	75
D. ALADI Tarafından Hazırlanan Uluslararası Multimodal Taşıma Sözleşmesi	75
E. ASEAN Tarafından Hazırlanan Multimodal Taşımaya İlişkin Çerçeve Sözleşme.....	76
F. UNESCWA Tarafından Hazırlanan Eşyaların Arap Yarımadası'nda Multimodal Taşınmasına İlişkin Sözleşme	77
G. ISIC Tarafından Hazırlanan Avrupa Birliği Taslak Düzenlemesi	78
IV. Multimodal Taşımaya İlişkin Ulusal Hukuk Düzenlemeleri.....	81
A. Genel Olarak	81
B. Kıta Avrupası Hukuk Düzenlemeleri.....	82
1. Hollanda	82
2. Almanya	83
3. Türkiye	85
C. Diğer Ülkelerin Ulusal Hukuk Düzenlemeleri	86
1. Çin	86
2. Hindistan	88
3. Güney Kore.....	88

İKİNCİ BÖLÜM

MULTİMODAL TAŞIMA SÖZLEŞMESİ

§ 1. MULTİMODAL TAŞIMA SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	91
I. Bileşik Sözleşme Görüşü.....	94
II. Kendine Özgü Sözleşme Görüşü.....	96
III. Karma Sözleşme Görüşü	98

A. Absorbsiyon (Soğurma) Teorisi.....	99
B. Kombinasyon Teorisi	101
C. Tip Kombine Sözleşme Teorisi	102
IV. Değerlendirme	103
§ 2. MULTİMODAL TAŞIMA SÖZLEŞMESİNİN TARAF LARI	104
I. Genel Olarak	104
II. Multimodal Taşıma Operatörü (MTO)	104
A. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Multimodal Taşımayı Taahhüt Etmesi	113
1. Genel Olarak Taşıma İşleri Komisyoncusu.....	113
2. Alman Hukukunda Taşıma İşleri Komisyoncusu	114
3. Fransız Hukukunda Taşıma İşleri Komisyoncusu	116
4. İtalya ve Belçika Hukukunda Taşıma İşleri Komisyoncusu.....	117
5. Hollanda Hukukunda Taşıma İşleri Komisyoncusu	118
6. İngiliz Hukukunda Taşıma İşleri Komisyoncusu	118
7. Türk Hukukunda Taşıma İşleri Komisyoncusu	119
8. FIATA, BIFA, NSAB, ADSp vb. Model Kurallarda Taşıma İşleri Komisyoncusu	122
9. Değerlendirme	124
B. Çartererin Multimodal Taşımayı Taahhüt Etmesi	124
C. Gemi Sahibi Olmayan Taşıyıcının (NVOCC) Multimodal Taşımayı Taahhüt Etmesi	125
III. Gönderen	127
IV. Multimodal Taşıma Sözleşmesinin İlgilileri	128
A. Gönderilen	128
B. Eşyanın Sahipleri.....	130
C. Yükleten.....	131
D. Alt Taşıyıcılar- Fiili Taşıyıcılar.....	132
V. Multimodal Taşıma Sözleşmesinde Kullanılan Taşıma Belgeleri	136
A. Genel Olarak Taşıma Belgesi.....	136
B. Konişmento.....	139
C. Konişmentonun Hukuki İşlevi	141
D. BIMCO'nun Hazırladığı COMBICONBILL.....	143
E. 1980 Tarihli Multimodal Taşıma Konvansiyonundaki Multimodal Taşıma Belgesi	144
F. Multimodal Taşıma Konişmentosu (FBL)	146
G. BIMCO'nun Hazırladığı MULTIDOC 95	148
H. Bireysel Multimodal Taşıma Belgeleri.....	149
I. Multimodal Taşıma Belgelerinin Hukuki İşlevi.....	150

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MULTİMODAL TAŞIMA SÖZLEŞMESİNE UYGULANACAK HUKUK

§ 1. GENEL OLARAK	153
§ 2. TEKİL TAŞIMAYA İLİŞKİN KONVANSİYONLARIN MULTİMODAL TAŞIMA SÖZLEŞMESİNE UYGULANMASI	156
I. Genel Olarak	156
II. Milletlerarası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Kurallar	159
A. Uygulanma Alanı.....	159
B. Multimodal Taşıma Sözleşmesine Uygulanması	161
III. Havayoluyla Milletlerarası Taşımacılığa İlişkin Belirli Kuralların Birleştirilmesine Dair Varşova Konvansiyonu ve Montreal Konvansiyonu.....	162
A. Uygulanma Alanı.....	162
B. Multimodal Taşıma Sözleşmesine Uygulanması	167
IV. Denizyoluyla Eşya Taşımaya İlişkin Milletlerarası Konvansiyonlar	169
A. Lahey Kuralları ve Lahey/Visby Kuralları	169
1. Uygulanma Alanı	169
2. Multimodal Taşıma Sözleşmesine Uygulanması.....	175
B. Hamburg Kuralları.....	177
1. Uygulanma Alanı	177
2. Multimodal Taşıma Sözleşmesine Uygulanması.....	179
C. Rotterdam Kuralları	179
1. Uygulanma Alanı	179
2. Multimodal Taşıma Sözleşmesine Uygulanması.....	182
V. İç Suyoluyla Eşyaların Taşınması Sözleşmesine İlişkin Budapeşte Konvansiyonu.....	185
A. Uygulanma Alanı.....	185
B. Multimodal Taşıma Sözleşmesine Uygulanması	186
VI. Karayoluyla Uluslararası Eşya Taşıma Sözleşmesi Hakkında Konvansiyon	187
A. Uygulanma Alanı.....	187
B. Multimodal Taşıma Sözleşmesine Uygulanması	190
§3. TARAFLARIN SEÇTİĞİ HUKUKUN UYGULANMASI	194
§ 4. TARAFLARIN HUKUK SEÇİMİ YAPMADIĞI DURUMLARDA MÖHUK m. 29/2-3 HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI	197
§ 5. TEKİL TAŞIMAYA İLİŞKİN TÜRK HUKUKUNDAKİ DÜZENLEMELERİNİN UYGULANMASI .	198
I. Demiryolu ile Yurt İçi Eşya Taşımalarına Uygulanacak Hukuk	199
II. Havayolu ile Yurt İçi Eşya Taşımalarına Uygulanacak Hukuk.....	200
III. Denizyolu ve İç Suyolu ile Yurt İçi Eşya Taşımalarına Uygulanacak Hukuk	201
IV. Karayolu ile Yurt İçi Eşya Taşımalarına Uygulanacak Hukuk.....	203

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK HUKUKUNDAKİ DÜZENLEMELER UYARINCA
MULTİMODAL TAŞIMA OPERATÖRÜNÜN SORUMLULUĞU

§ 1. SORUMLULUK SİSTEMLERİ	205
I. Genel Olarak	205
II. Tek Tip (Yeknesak) Sorumluluk Sistemi	206
III. Ağ Sorumluluk Sistemi	208
IV. Uyarılama Sorumluluk Sistemi	210
V. Değerlendirme	212
§ 2. SORUMLULUK SEBEPLERİ	214
I. Genel Olarak	214
II. Zıyadan Doğan Sorumluluk	216
III. Hasardan Doğan Sorumluluk.....	218
IV. Gecikmeden Doğan Sorumluluk	220
§ 3. MULTİMODAL TAŞIMA OPERATÖRÜNÜN TÜRK TİCARET KANUNU UYARINCA ZIYA, HASAR VE GECİKMEDEN DOĞAN SORUMLULUĞU	223
I. Genel Olarak	223
II. Zarar Yerininin Belirlenebilir Olduğu Hâllerde Sorumluluk	223
A. Genel Olarak	223
B. Demiryolu Taşımalarında Rumeli Demiryollarının Umur-u Nakliyesi Hakkında Nizamname Hükümleri Uyarınca Sorumluluk	225
1. Genel Olarak.....	225
2. Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	225
3. Multimodal Taşıma Operatörünün Ziya ve Hasardan Doğan Sorumluluğu	226
4. Multimodal Taşıma Operatörünün Gecikmeden Doğan Sorumluluğu	228
5. Düzenlenen Taşıma Belgesinin Sorumluluğa Etkisi	229
6. Multimodal Taşıma Operatörünün Emir ve Talimatlara Uyma Borcunun Sorumluluğa Etkisi	231
7. Multimodal Taşıma Operatörünün Yardımcılarından Doğan Sorumluluğu	231
8. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluktan Kurtulma Sebepleri ...	232
a. Multimodal Taşıma Operatörünü Sorumluluktan Kurtaran Genel Sebepler	232
aa. Mücbir Sebep ile Multimodal Taşıma Operatörünün Önleyemeyeceği ve Sonuçlarına Engel Olamayacağı Olay	232
bb. Eşyaya Has Kusur	232
cc. Hak Sahibinin Kusuru.....	232

dd. Hak Sahibinin Talimatı	233
b. Multimodal Taşıma Operatörünü Sorumluluktan Kurtaran Özel Sebepler.....	233
aa. Eşyanın Üstü Açık Vagonla Taşınması.....	233
bb. Eşyanın Yetersiz Ambalajlanması	234
cc. Yükleme ve Boşaltmayı Hak Sahibinin Yapması.....	235
dd. Eşyanın Doğal Niteliği.....	235
ee. Taşınması Yasak veya Şarta Bağlı Olan Eşyanın Taşınması	236
ff. Canlı Hayvan Taşınması	236
gg. Eşyanın Refakatçi Nezaretinde Taşınması	237
hh. Zamanaşımı	237
9. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluğunun Sınırı	237
a. Zıya ve Hasar Hâlinde.....	237
b. Gecikme Hâlinde.....	238
10. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluk Sınırının Ortadan Kalktığı Hâller	239
a. Eşyanın Sigorta Ettirilerek Ek Taşıma Ücreti Ödenmesi	239
b. Kast veya Kasta Eş Değer Kusurlu Davranış	239
C. Havayolu Taşımalarında Türk Sivil Havacılık Kanunu Hükümleri Uyarınca Sorumluluk	240
1. Genel Olarak.....	240
2. Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	241
3. Multimodal Taşıma Operatörünün Zıya ve Hasardan Doğan Sorumluluğu	243
4. Multimodal Taşıma Operatörünün Gecikmeden Doğan Sorumluluğu	245
5. Düzenlenen Taşıma Belgesinin Sorumluluğa Etkisi	246
6. Multimodal Taşıma Operatörünün Emir ve Talimatlara Uyma Borcunun Sorumluluğa Etkisi.....	248
7. Multimodal Taşıma Operatörünün Yardımcılarından Doğan Sorumluluğu	249
8. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluktan Kurtulma Sebepleri ...	250
a. Genel Sorumluluktan Kurtulma Hâli	250
b. Müterafik Kusur	250
c. Zarar İhbarında Bulunulması.....	251
d. Hak Düşürücü Süre	251
e. Sözleşme Hükümlerinde Sorumsuzluk Kaydının Bulunması	252
9. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluğunun Sınırı	252
a. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluk Sınırının Ortadan Kalktığı Hâller	253

aa. Kast veya Kasta Eş Değer Kusurlu Davranış	253
bb. Sorumluluk Sınırını Yükselten Anlaşma Yapılması	254
D. Denizyoluyla Yapılan Taşımalarda.....	254
1. Genel Olarak.....	254
2. Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	256
3. Multimodal Taşıma Operatörünün Geminin Denize, Yola ve Yüke Elverişsiz Olmasından Doğan Sorumluluğu	258
4. Multimodal Taşıma Operatörünün Eşyaya Özen Gösterme Borcunu Yerine Getirmemesinden Doğan Sorumluluğu	261
Zıya ve Hasar Hâlinde Sorumluluk	265
Gecikme Hâlinde Sorumluluk	266
5. Düzenlenen Taşıma Belgesinin Sorumluluğa Etkisi	266
6. Multimodal Taşıma Operatörünün Yardımcılarından Doğan Sorumluluğu	268
7. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumsuzluk Hâlleri	270
a. Genel Olarak	270
b. Mutlak Sorumsuzluk Hâlleri	270
aa. Sevk ve Başkaca Teknik Yönetim Sebebiyle Oluşan Zarardan Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumsuzluğu	270
bb. Yangın.....	273
cc. Denizde Kurtarma	273
dd. Rotadan Haklı Sapma	274
c. Muhtemel Sorumsuzluk Hâlleri	275
aa. Denizin ve Geminin İşletilmesine Elverişli Diğer Suların Tehlike ve Kazaları	275
bb. Harp Olayları, Karışıklık Ve Aykılanmalar, Kamu Düşmanlarının Hareketleri, Yetkili Makamların Emirleri veya Karantina Sınırlamaları	275
cc. Mahkemelerin El Koyma Kararları.....	277
dd. Grev, Lokavt veya Diğer Çalışma Engelleri.....	277
ee. Yükletenin, Taşıtanın veya Eşyanın Malikinin ya da Bunların Temsilcilerinin ve Adamlarının Fil veya İhmalleri	278
ff. Hacim veya Tartı İtibariyle Kendiliğinden Eksilme veya Eşyanın Gizli Ayıpları ya da Eşyanın Kendisine Özgü Doğal Cins ve Niteliği	279
gg. Ambalajın Yetersizliği	280
hh. İşaretlerin Yetersizliği	280
8. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluğunun Sınırı	280
9. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluk Sınırının Ortadan Kalktığı Hâller	283

a.	Zararın Kasten Pervasızca Hareketten Doğması	283
b.	Eşyanın Cins ve Değerinin Yüklemeden Önce Yükleten Tarafından Bildirilmesi ve Denizde Taşıma Senesinde Yer Alması	285
c.	Sözleşme Taraflarının Daha Yüksek Bir Bedel Ödenmesi Konusunda Anlaşmaları	285
III.	Zarar Yerinin Belirlenemediği Hâllerde Sorumluluk	285
A.	Genel Olarak	285
B.	Sorumluluğun Hukuki Niteliği	286
C.	Multimodal Taşıma Operatörünün Zıya ve Hasardan Doğan Sorumluluğu	289
E.	Gecikmeden Doğan Sorumluluk	293
F.	Düzenlenen Taşıma Belgesinin Sorumluluğa Etkisi	294
G.	Multimodal Taşıma Operatörünün Emir ve Talimatlara Uyuma Borcunun Sorumluluğa Etkisi	297
H.	Multimodal Taşıma Operatörünün Yardımcılarından Doğan Sorumluluğu	298
I.	Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluktan Kurtulması	301
a.	Genel Olarak	301
b.	Sorumluluktan Kurtulmada Genel Sebepler	301
aa.	En Yüksek Özenin Gösterilmesine Rağmen Kaçınılamayacak veya Sonuçları Önlenemeyecek Hâl	301
bb.	Gönderen veya Gönderilenin Bir Davranışı	304
cc.	Gönderen veya Gönderilenin Talimatı	305
dd.	Eşyadaki Özel Ayıp	306
c.	Sorumluluktan Kurtulmada Özel Sebepler	307
aa.	Taşımanın Üstü Açık Taşıyla Yapılmış Olması	307
bb.	Eşyanın Ambalajsız veya Kötü Ambalajlı Olarak Taşınması	308
cc.	Eşyanın Gönderen, Gönderilen veya Bunlar Adına Hareket Edenler Tarafından İşleme Tabi Tutulması, Yüklmesi ve Boşaltılması	310
dd.	Eşyalar Üzerindeki İşaret ve Numaralandırmanın Yetersiz ve Hatalı Olması	313
ee.	Canlı Hayvan Taşınması	313
ff.	Eşyanın Doğal Niteliği	314
gg.	Tehlikeli Eşya Taşınması	314
hh.	Gümrük Kanunu ve Diğer Mevzuatlardaki Düzenlemelerin Taşıyıcının Sorumluluktan Kurtulmasını Haklı Kılması	316
J.	Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluğunun Sınırı	316
a.	Zıya ve Hasar Hâlinde	316
b.	Gecikme Hâlinde	320
K.	Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluk Sınırının Ortadan Kalktığı Hâller	320

- a. Belli Bir Değerin Taşıma Senedine Geçirilmesi ve Bunun MTO Tarafından Kabulü 320
- b. Zararın MTO'nun Kasten veya Pervasızca Bir Davranışından Doğması..... 321

BEŞİNCİ BÖLÜM

ULUSLARARASI KONVANSİYONLAR UYARINCA MULTİMODAL TAŞIMA OPERATÖRÜNÜN SORUMLULUĞU

§ 1. MULTİMODAL TAŞIMA OPERATÖRÜNÜN ULUSLARARASI KONVANSİYONLAR UYARINCA ZIYA, HASAR VE GECİKMEDEN DOĞAN SORUMLULUĞU	323
§ 2. DEMİRYOLU TAŞIMALARINDA DEMİRYOLU İLE EŞYA TAŞIMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA (CIM) UYARINCA SORUMLULUK.....	324
I. Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	324
II. Multimodal Taşıma Operatörünün Ziya, Hasar ve Gecikmeden Doğan Sorumluluğu.....	324
III. Düzenlenen Taşıma Belgesinin Sorumluluğa Etkisi	326
IV. Multimodal Taşıma Operatörünün Emir ve Talimatlara Uyma Borcunun Sorumluluğa Etkisi.....	328
V. Multimodal Taşıma Operatörünün Yardımcılarından Doğan Sorumluluğu	330
VI. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluktan Kurtulması.....	331
A. Genel Olarak	331
B. Genel Sebepler	331
1. Taşıyıcının/Demiryolu İşletmesinin Önleyemeyeceği veya Sonuçlarından Kaçınamayacağı Durum	331
2. Hak Sahibinin Kusuru	331
3. Hak Sahibinin Talimatı.....	332
4. Eşyanın Özel Ayıbı	332
C. Özel Sebepler.....	332
1. Demiryolu-Denizyolu Taşımada Sorumluluktan Kurtulmada Ek Sebepler	332
2. Eşyanın Açık Vagonla Taşınması	333
3. Ambalajlama Hataları.....	333
4. Gönderen veya Gönderilen Tarafından Eşyaların Yüklenmesi ve Boşaltılması	334
5. Eşyanın Doğal Niteliği.....	334
6. Paketlerdeki Numara veya İşaretlerin Yetersizliği	334
7. Canlı Hayvan Taşınması.....	334
8. Taşınan Eşyalara Refakat Edilmesi.....	334
9. Nükleer Kaza Hâli	335
VII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluğunun Sınırı	335

VIII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluk Sınırının Ortadan Kalktığı Hâller	336
A. Özel Menfaat Tayini.....	336
B. Kast ve Kasta Eş Değer Kusur.....	336
§ 3. HAVAYOLU TAŞIMALARINDA VARŞOVA/LAHEY SİSTEMİ VE MONTREAL KONVANSİYONU UYARINCA SORUMLULUK.....	337
I. Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	337
II. Multimodal Taşıma Operatörünün Ziya ve Hasardan Doğan Sorumluluğu.....	339
III. Multimodal Taşıma Operatörünün Gecikmeden Doğan Sorumluluğu.....	341
IV. Düzenlenen Taşıma Belgesinin Sorumluluğa Etkisi.....	343
V. Multimodal Taşıma Operatörünün Yardımcılarından Doğan Sorumluluğu.....	344
VI. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluktan Kurtulması.....	346
A. Kurtuluş Kanıtı.....	346
B. Müterafik Kusur.....	348
C. Belirlenmiş Süre İçinde Hasar İhbarında Bulunulmamış Olması.....	348
D. Belirli Süre İçerisinde Dava Açılmamış Olması.....	348
E. Sözleşme Hükümlerinde Sorumsuzluk Kaydının Bulunması.....	349
F. Montreal Konvansiyonu ile Getirilen Sorumluluktan Kurtulma Hâlleri.....	349
VII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluğunun Sınırı.....	349
VIII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluk Sınırının Ortadan Kalktığı Hâller	351
A. Kast veya Kasta Eş Değer Kusur.....	351
B. Taraflar Arasında Sorumluluk Sınırını Yükselten Özel Bir Anlaşmanın Yapılmış Olması.....	352
§ 4. DENİZYOLU TAŞIMALARINDA LAHEY/ LAHEY VİSBY KURALLARI UYARINCA SORUMLULUK.....	352
I. Genel Olarak.....	352
II. Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	352
III. Multimodal Taşıma Operatörünün Geminin Denize, Yola ve Yüke Elverişsiz Olmasından Doğan Sorumluluğu.....	353
IV. Multimodal Taşıma Operatörünün Eşyaya Özen Gösterme Borcunu Yerine Getirmemesinden Doğan Sorumluluğu.....	357
V. Multimodal Taşıma Operatörünün Yardımcılarından Doğan Sorumluluğu.....	358
VI. Düzenlenen Taşıma Belgesinin Sorumluluğa Etkisi.....	361
VII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluktan Kurtulması.....	361
VIII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluğunun Sınırı.....	364
IX. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluk Sınırının Ortadan Kalktığı Hâller	365
§ 5. DENİZYOLU TAŞIMALARINDA HAMBURG KURALLARI UYARINCA SORUMLULUK	365
I. Genel Olarak.....	365
II. Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	366

III. Multimodal Taşıma Operatörünün Zıya, Hasar ve Gecikmeden Doğan Sorumluluğu.....	366
IV. Düzenlenen Taşıma Belgesinin Sorumluluğa Etkisi	368
V. Multimodal Taşıma Operatörünün Yardımcılarından Doğan Sorumluluğu	369
VI. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluktan Kurtulması	370
VII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluğunun Sınırı	371
VIII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluk Sınırının Ortadan Kalktığı Hâller	372
§ 6. DENİZYOLU TAŞIMALARINDA ROTTERDAM KURALLARI UYARINCA SORUMLULUK	373
I. Genel Olarak	373
II. Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	373
III. Multimodal Taşıma Operatörünün Geminin Denize, Yola ve Yüke Elverişsiz Olmasından Doğan Sorumluluğu.....	375
IV. Multimodal Taşıma Operatörünün Eşyaya Özen Gösterme Borcunu Yerine Getirmemesinden Doğan Sorumluluğu.....	377
V. Düzenlenen Taşıma Belgesinin Sorumluluğa Etkisi	379
VI. Multimodal Taşıma Operatörünün Yardımcılarından Doğan Sorumluluğu	382
VII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluktan Kurtulması	384
A. Genel Olarak.....	384
B. Yangın	385
C. Eşyanın Güvertede Taşınması.....	385
D. Miktar Sözleşmesi.....	386
E. Çevre Zararını Önleme veya Önleme Teşebbüsü için Alınan Makul Önlemler..	387
F. Taşıyanın Kendisine Tanınan Yetkilere Uygun Eylemleri.....	388
VIII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluğunun Sınırı	388
IX. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluk Sınırının Ortadan Kalktığı Hâller	390
§ 7. İÇ SUYOLU TAŞIMALARINDA CMNI UYARINCA SORUMLULUK	391
I. Genel Olarak	391
II. Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	391
III. Multimodal Taşıma Operatörünün Zıya, Hasar ve Gecikmeden Doğan Sorumluluğu.....	391
IV. Düzenlenen Taşıma Belgesinin Sorumluluğa Etkisi	392
V. Multimodal Taşıma Operatörünün Yardımcılarından Doğan Sorumluluğu	393
VI. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluktan Kurtulması	393
VII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluğunun Sınırı	394
VIII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluk Sınırının Ortadan Kalktığı Hâller	395
§ 8. KARAYOLU TAŞIMALARINDA CMR UYARINCA SORUMLULUK	395
I. Genel Olarak	395
II. Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	396

III. Multimodal Taşıma Operatörünün Zıya, Hasar ve Gecikmeden Doğan Sorumluluğu.....	398
A. Zıya ve Hasardan Doğan Sorumluluk	398
B. Gecikmeden Doğan Sorumluluk	402
IV. Düzenlenen Taşıma Belgesinin Sorumluluğa Etkisi	403
V. Multimodal Taşıma Operatörünün Emir ve Talimatlara Uyma Borcunun Sorumluluğa Etkisi.....	406
VI. Multimodal Taşıma Operatörünün Yardımcılarından Doğan Sorumluluğu	406
VII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluktan Kurtulması.....	409
A. Genel Olarak	409
B. En Yüksek Özenin Gösterilmesine Rağmen Kaçınılamayacak veya Sonuçları Önlenebilecek Hâl.....	410
C. Gönderen veya Gönderilenin Davranışı.....	411
D. Gönderen veya Gönderilenin Talimatı.....	411
E. Eşyadaki Özel Ayıp	412
F. Taşımanın Üstü Açık Taşıyla Yapılmış Olması	412
G. Eşyanın Ambalajsız veya Kötü Ambalajlı Olarak Taşınması.....	413
H. Eşyanın Gönderen, Gönderilen veya Bunlar Adına Hareket Edenler Tarafından İşleme Tabi Tutulması, Yüklenmesi ve Boşaltılması.....	414
I. Eşyanın Doğal Niteliği	415
J. Canlı Hayvan Taşınması	415
K. Tehlikeli Eşya Taşınması.....	416
VIII. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluğunun Sınırı	416
A. Zıya ve Hasar Hâlinde	416
B. Gecikme Hâlinde.....	419
IX. Multimodal Taşıma Operatörünün Sorumluluk Sınırının Ortadan Kalktığı Hâller	419
A. Ek Ücret ile Sevk Mektubuna Eşyanın Değerinin Yüksek Yazılması ve Bu Durumun Taşıyıcı Tarafından Onaylanması	419
B. Sevk Mektubuna Teslimde Özel Menfaatin Yazılması	419
C. Kast veya Kasta Eş Değer Kusur	420
SONUÇ	421
BİBLİYOGRAFYA.....	433